

Pauluse Kiri

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Pauluse koguduse kuukiri

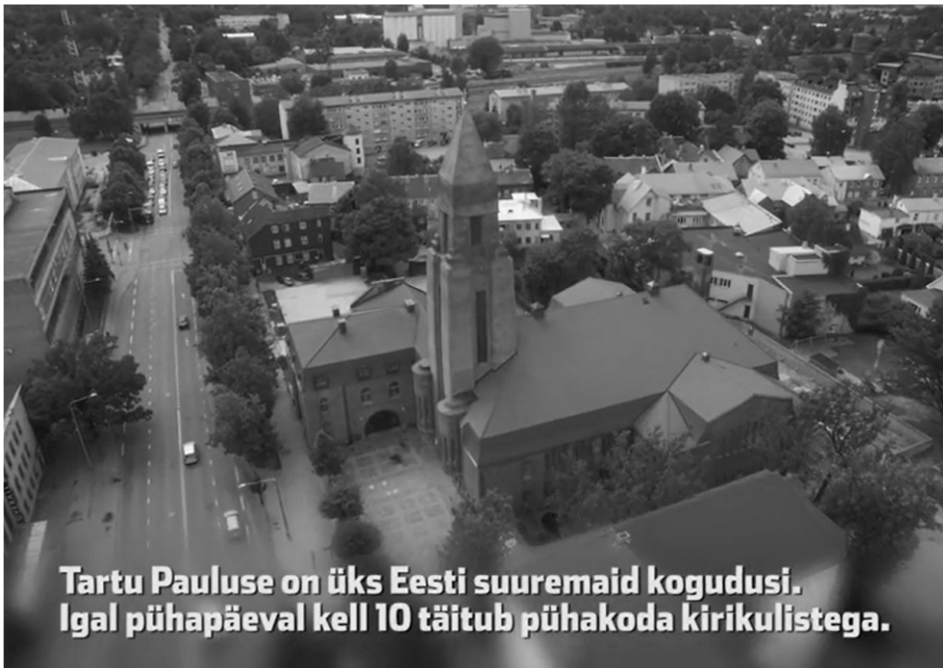
Jeesus ütleb: tulge minu juurde!

„Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise!” (Mt 11,28)

Need Jeesuse sõnad on meie kogudusel hästi meeles ja südames. Aastaid seisid need altari kohal meie silme ees, samale kirjakohtale mõeldes valmistas kunstnik Amandus Adamson 1923. aastal altarikuju. Ning me teame – Jeesus kutsub ka täna. Selleks kasutab ta sõna ja sakramenti, kirikut ja kogudust, sind ja mind.

Selleks, et kirik nähtav ja Jeesuse kutse meie linnas kuuldav oleks, on sihtasutus Tartu Pauluse Kirik lasknud valmistada kirikut tutvustavad videod. Olgu need meile abivahenditeks, millega päästev kutse igatsevate südameteni viia. Me kõik vajame Kristust. Ja Tema ütleb: tulge!

Kaader videost.

Tartu Pauluse on üks Eesti suuremaid kogudusi. Igal pühapäeval kell 10 täitub pühakoda kirikulistega.

Vabaduse teetähised

Aastatel 2017 ja 2018 on ees mitmed aastapäevad, mida ka eesti kristlased tahavad meeles pidada. Kõik need sündmused on sügavalt mõjutanud Eesti rahva ja kiriku elu.

31. oktoobril 2017 möödub viissada aastat luterliku usupuhastuse algusest. Reformatsioon on kiriku pöördumine Jeesuse Kristuse poole. Sellisena on reformatsioonil kõiki kristlasi puudutav oikumeeniline tähendus. Loodame, et evangeelium saab ka täna Eesti rahva seas kuuldamaks ja kogetavamaks.

31. mail 2017 möödub sada aastat päevast, mil kokku tuli esimesene Eesti kirikukongress, kus otsustati reorganiseerida siinsete alade luterlik kirik vabaks rahvakirikuks. See on Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku sünnipäev.

24. veebruaril 2018 möödub sada aastat päevast, mil „Manifestiga kõigile Eestimaa rahvastele“ kuulutati välja iseseisev demokraatlik Eesti vabariik.

Teenetemärk koguduse õpetajale

24. veebruaril andis Tartu maavanem Reno Laidre Tartumaa Kuldse Tammeoksa teenetemärgi Joel Luhametsale, Hando Ivaskile ja Elle Ottile.

Joel Luhametsa puhul tõsteti esile pühendumust, tänu millele on Tartu Pauluse kirik leidnud uue hingamise ja ka uue väärrika kuju. Samuti märgiti, et ta on väsimatult jaganud Tartumaa inimestele hingehoidu ja vaimulikku juhust.

Eesti Vabariigi 98. aastapäevale pühendatud vastuvõtul Tartu H. Elleri nim. muusikakooli Tubina saalis võtsid teenetemärgi vastu ka Elva Tarbijate Ühistu juht Hando Ivask ja kauaaegne Aarike hooldekodu juhataja Elle Ott.

Tartumaa Kuldne Tammeoksa on Tartu maakonna teenetemärk, mida aastast 2005 antakse inimestele, kes on pika aja vältel silma paistnud oma töö ja tegevusega Tartumaa inimeste hüvanguks.

Põltamaa noortepäevad olid rahvarohked

Kirikunoorte talvapäevad Põltsamaal koguvad populaarsust. Korraldajad peavad aru, kuidas mahutada üritusele rohkem osavõtjaid. Soovijaid jätkub. Kui eelmisel aastal oli osavõtjaid üle saja, siis tänava 140 ringis. Ka Tartu Pauluse koguduse noorte osavõtt oli aktiivsem. Eelmisel aastal esindasime oma kogudust neljakesi, tänava juba üheteistkümnakesi. Eelkõige kasvas

osavõtjate hulk seetõttu, et kohale tuldi rohkematest erinevatest paikadest üle Eesti. Ruumipuudus, mis on tingitud noorte aktiivsest osavõtust, on kirikus alati selline mure, mis on tegelikult rõõmuks. Tuleval aastal korraldab Põltsamaa kogudus talviseid noortepäevi juba 20. korda. Olgu need õnnistatud ajaks ja usus kasvamise kohaks!

Hele Angejärv: kui Jumal on meie

Pühapäeviti 60 kilomeetri kauguselt Tartu Pauluse kirikusse tulev Hele Angerjärv on aktiivselt koguduse elus osalenud juba 15 aastat.

Palun räägi kõigepealt enda perekonnast ja lapsepõlvest.

Olen sündinud ja kasvanud Võru linnas. Minu vanemad üürisid korterit, millest üle tee asus Võru vangla ja risti üle tee NKVD, hilisema nimega KGB. Kuna ema vend oli metsavend, siis tuli tal tihti käia seal ülekuulamistel. Isa oli Teises maailmasõjas „õigete“ s.t. punaarmee poolel. Ta oli läbi käinud Velikije Luki lahingud ja Leningradi blokaadi. Hiljem ei tahtnud ta nendest õudustest rääkida. Ometi käisid nad 1948. aastal leeris ja abiellusid. 1949 sündis perre poeg ja kolm aastat hiljem kaksikud poiss ja tüdruk – mina. Olen oma vanematele tänulik, et nad kutsusid 1952. aasta 14. detsembril koju Võru Katarina kiriku õpetaja Edgar Vaikmäe, kes meid ristis.

Meie hoidjaks oli naabritädi, kelle laual oli üks raamat ja see oli Piibel. See oli vanas gooti kirjas. Sealt õppisin minagi lugemist. Temaga koos käisime ka kirikus, mis asus meie kodu lähedal. Mõtlen tihti tädi peale ja teen seda suure armastusega. Nii häid kaerahelbeküpsiseid ei ole ma rohkem saanud. Vennaga koos kasvades me mängisime ja unistasime. Vaatasime vahitornis olevat sõdurit ja meist mööduvaid sõidukeid. Siis sõitis meist mööda roller ja oh kuidas soovisime ka ise sellist sõidukit. See unistus täitus, kui lapsed kinkisid mulle 55. sünnipäevaks punase motorrolleri „Vespa“.

Minu kaksikvennal on tütar ja vanemal vennal on kaks last – poeg ja tütar ning üks lapselaps ka, tütar.

Mu isa suri 1986. aastal ja ema 2010. aastal.

Millisesse kooli Sa läksid ja kus Sa edasi õppisid?

Esimese aasta õppisime „kiriku koolis“ nagu Võru inimesed seda kutsusid. Hiljem valmis F.R. Kreutzwaldi nimeline keskkool, mille lõpetasime, ja ikka koos vennaga. Kooli ajal tantsisin viis aastat Kai Leete juures balletti. Ta oli kuri, aga õiglane õpetaja. Klassiõed kutsusid mind võrkpalli mängima. Võrus oli sel ajal treeneritööd alustanud Jaan Gutman. Kui teised pidasid aulas pidu, siis meie tagusime sel ajal palli. Seetõttu olid põlved verised ja puusad sinised, kuid see oli edu võti võistlustel. Kaotusekibedust saime harva maitsta. Tänu sellele jäid minust kaugele kõik ahvatlused. Loomuliku jätkuna tuli Tartu Riikliku Ülikooli kehakultuuri-teaduskond. Vanemad olid selleks ajaks lahutanud ja õppimise kõrvalt tuli ka tööle asuda. Onu andis peavarju. Mu tööandja oli mõistev ning ma tegin oma töötunde öö ajast. Sain hakkama. Hiljem on seoses tööga tulnud elus veel palju õppida.

Millal ja kuidas Sa oma abikaasaga tutvavaks said? Millal sündisid lapsed ja mida nemad on õppinud?

Tulevane abikaasa Teet leidis mind ülikoolist. Tema õppis kehakultuuri I kursusel ja mina III kursusel. Vist on ikka nii, et nooremad vaatavad vanemaid. Tema alustas õpinguid pärast sõjaväeteenistust.

Abiellusime 7. veebruaril 1976. aastal. Abielu registreerimise avaldus tuli perekonnaseisu osakonda esitada kolm kuud enne abiellumist, aga kaks nädalat enne registreerimist, kui pulmapidu ja kõik muu oli juba korraldatud, tuli per-büroost korraldus sinna ilmuda. Me ei osanud aimatagi, milles asi, kuid seal selgus, et on otsustatud teha meie kui sportlaste abiellumistest otse-ülekanne, mida seoses Innsbrucki taliolümpiamängude avamise ja Lia Laatsi 50. juubeli

tähistamisega „Vanemuisest“ ETVs näidata. Ma ei saa siiani aru, miks see kõik paralleelselt ja koos ühel päeval pidi olema. Seda korraldas Andres Vihalemm ja meid vaadati enne üle, et kas me ikka filmimiseks sobilikud oleme. Pidime seetõttu juba kokkulepitud ja korraldatud registreerimise ja pulmapeo aja ära muutma ning külalistele uued kutsed saatma. Enne registreerimist pidime veel pool tundi sinna saali sisse kõndimist harjutama jne. Meie kohaletulnud külalised olid muidugi tõsiste nägudega, sest ega nõukogude ajal polnud televisioon mingi naljaasi ja meie ei mäletanud hiljem sellest pidulikust üritusest midagi. Pulmapidu õnneks enam filmima ei tulnud. Meie laulatus toimus 30 aastat hiljem Tartu Pauluse kirikus.

Meie perre sündis kolm last. Tütar Jane sündis 1977. Ta teadis juba 9. klassis, et tema saab juristiksi ja läheb tööle Brüsselisse. Nii oleks ka läinud, aga doktoriõpingute ajal tuli armastus ja abielu ning elukohaks sai Berliin.

poolt, kes saab olla meie vastu?

Doktorikraadi kaitses ta Berliini Humboldti ülikoolis. Ta oli üks esimesi TÜ õigusteaduskonna üliõpilasi, kes õppis aasta Konstanzi ülikoolis. Praegu töötab ta Rosa Luxemburgi fondi juures ja elab Berliinis. Eestis on tal 3 ristilast ja ta lööb aktiivselt kaasa Keiser Wilhelmi Mälestuskirikus Berliinis. Tütar Elo Süld sündis 1979. Tema soovis ka õe eeskujul juristiksi õppida, aga õnneks olid Jumala valikud teised. Kümne Pauluse kiriku ehitusaasta sisse mahtus veel doktorikraad teoloogias ja kaks toredat last. Tütar Jasmin Elisabet on 4-aastane ja poeg Johannes Voldemar 9-kuune. Meie pere kolmas ja juba vabaduseajalaps poeg Jaan sündis 1989. aastal ning töötab džuudo treenerina ja õpib TÜ kehakultuuri-teaduskonnas. Ta on tegelenud aktiivselt spordiga isa eeskujul: on tulnud Eesti meistriks džuudo absoluutkaalus, vabavõitluses jne. Vigastused ja lõputöö hoiavad teda tegevspordist natuke eemale. Lisaks lastele on meie pereliikmeiks kaks armast väimeest: Jaan ja Ludgar.

Kus Sa oled töötanud?

Tartu ülikoolist sain vaba valiku tööle asumiseks. Abikaasa Teet jätkas õpinguid ülikooli kehakultuuri-teaduskonnas ja mina „elu ülikoolis“ Kaagvere tütarlaste erikoolis. Selle ümber oli okastraat ja sees kartser ning võitlus kooli juhtkonnaga, mis oli kibe kogemus noorele õpetajale. Soovisin murda tollase müüdi, et keelan ja käsin. Tõin tüdrukud ka vabadesse – viisin neid teatrisse ja jalutuskäikudele loodusesse. Hiljem on minult küsitud, kas saadaksin mõne oma õpilase sinna ja minu vastus on kindel ei.

Abikaasa leidis töö Vana-Antslas sohvoostehnikumi õpetajana ja loomulikult jätkasin ka ise seal. Esialgu kasvatajana, hiljem direktori asetäitjana. Koolijuht tegi ametnikele selgeks, et varsti olen küps parteisse astuma. Kuigi mina olin õelnud, et seda ma kunagi ei tee. Teadsin, et kui ma kunagi üldse kuhugi astun, siis on see kiriku kogudus. 1987 kutsuti mind Tallinnasse ja paluti kirjutada avaldus, et olen nõus asuma direktori ametikohale. Ma kirjutasin, et olen nõus, kuid ajutiselt kaheks kuuks kuni leitakse uus juht.

Tagasi koju jõudes ei rääkinud abikaasa minuga terve päeva. Ta mõistis, et kodu jääb kõik tema õlgadele. Tal oli õigus. Esimese tööaasta tööpäevad kestsid 24/7 nagu nüüd öeldakse. Kerkima pidi uus koolihoone, mõis vajas korrastamist jne. Minulgi tuli koolis käia: juhikoolitused Tallinna ülikoolis, EBS ning eripedagoogika Jyväskylä ülikoolis. Oma parimaks saavutuseks loen erivajadustega noorte koolituse avamist meie kutsekoolis. 2-kuulisest „ajutisest“ oli lõpuks saanud 25 aastat. Seda tänu abikaasa ja kolleegide toetusele. Parim tänu töö eest on mulle see, kui olen mõne lapse päästnud ja ta on ellu aidatud. Hiljuti sain e-mailile kirja tüdrukult, kes oli kooli toodud tänavalt ja keda enamik kolleege soovitas kohe minema saata. Suutsime ta siiski koolis hoida ja tarkust jagus tal ka. Ja nüüd, mitu aastat hiljem, palus ta kirjas andeks oma käitumise ja mulle tekitatud valu eest. Tal on nüüd töö ja tal läheb hästi. Selliseid olukordi oli koolis palju ja on tõesti hea meel, kui neil meie mõistes „rasketel“ lastel nüüd elus hästi läheb. 2012. aastal otsustasid kõrged ülemused meie kooli liita Võrumaa kutsehariduskeskusega. Abikaasa jäi pensionile ja mind koondati. Meil läks hästi, sest olime soovinud koos lahkuda tema vanemate koju Peipsi äärde. 2011. aastal olin matnud oma kaksikvenna ja mind ei hoidnud seal enam midagi kinni. Endiste kolleegidega pean sidet siiani. Saadan neile juubeliteks ikka lilli ja õnnistusi.

Millal ja kuidas hakkasid Jumala peale mõtlema ja Jumala juurde jõudsid?

Lapsepõlves oli naabritädi Piibel see, kust sain esimesi teadmisi Jumala kohta. Jõuluõhtuid kooliajast mäletan ka, et laulsime kirikulaule isegi kooli aulas pärast jõule. Sealt aeti küll minema, aga karistusi ei määratud. Abikaasa vanemad olid baptistkoguduse liikmed ja Antslas tegutses aktiivselt noor pastor Peeter Lemats, kes ka minu lastele koolis eetika ja filosoofia tunde andis. Oma koolis viisin sisse söögipalved ja õnnistused. Kõigile see ei meeldinud, aga solvanguid ka ei kuulnud. Nii mõnigi kolleeg sai ristimise õnnistuse. Elo

liitus õpingute ajal Pauluse kogudusega ja sai meile teejuhiks. Juba ülikooliajal löid Jane ja Elo kaasa Eesti Evangeelsete Üliõpilaste Ühenduses.

Kas ja kuidas on Jumal Sind või Su peret hoidnud?

Minu kui ema palve on olnud terve elu üks: et lapsed oleksid usus kindlad. Janest ja Elost oli juba juttu. Ka Jaan sai 15-aastasena Pauluse koguduse liikmeks.

Tuleb meelde Elo riigieksamite aeg. Tal olid kõik viied ja siis tuli kirjandist 10 punktist 5 punkti. Ma ei julgenud seda kohe öelda, aga ise tundsin natuke rahulolu. Õigusteaduskond jäi minevikku ja võitis usuteaduskond, kus ta töötab praegu lektorina.

2001. aastal tabas aga abikaasat raske haigus – insult. Palvetati üle maailma ja tänu Jumalale ei pidanud ta minema operatsioonile ning taastus imeliselt. Aasta hiljem arstid isegi ei uskunud, et ta töötab kehalise kasvatusõpetajana edasi. Neid olukordi on palju. Arste austan ma väga, aga ükskord tuli ka minul Jumala tahtl näidata arstile, et minu hea tuttava ajus on kolle, mida on vaja kiiresti opereerida. Ma tean, et see oli Jumala tahe, ma olin vaid käsutäitja. Tuleb olla andestav ja armastada kõiki.

Kuidas jõudsid Pauluse kogudusse?

Igal pühapäeval püüdsime koos lastega jõuda kirikusse. Algul oli selleks Antsla kogudus ja alates 2000. aastast Pauluse kogudus. Siin kirikus olles kutsuti kord leerikooli. Tollane Soome misjonär Mika Tuovinen vaatas kantslist leeri kutsudes nagu mulle otsa (olen teda selle eest hiljem ka tänanud). Siis helistasingi, panime abikaasaga end kirja ja iga nädal sõitsin õhtuti Tartusse leerikooli. Abikaasa tervis seda veel ei lubanud. 2001 aasta 2. detsembril saime koguduse liikmeks. Lapsed olid väga üllatunud. Elo õppis sel ajal Tübingeni ülikoolis. See oli tallegi üllatus.

Kuidas oled saanud Pauluse koguduse töös kaasa aidata?

Ma ei tea, kas saab lugeda tööks ka Elo laste hoidmist, et ta saaks kiriku ehitusega tegeleda. Aga seda olen muidugi teinud. Jõululõunad on olnud juba 10 aastat mu põhitegevus. Kiidan

selle eest oma meeskonda ja koguduse noori. Suudaks ehk enam, aga elame siiski 60 km kaugusel Tartust. Tähtis on, et pühapäeviti jõuaksime koguduse juurde. Heaks abimeheks on Pereraadio ja sealt saade „Piibel kaanest kaaneni“.

Mis on see mis Sinu usku igapäevaelus kinnitab või aitab?

Oleme väga ühteheidetav pere. Lapsed olid alati toeks, kui mul oli tööl

probleeme (ja neid oli väga tõsiseid), nüüd palvetan laste ja lastelaste eest, et nad terved oleksid. Vahemaad ei ole tähtsad, palved liiguvad oma rada. Elo kirjutas aastaid tagasi oma Tallinnas õppivale vennale, et me oleme alati sinuga: kui sul läheb hästi, me rõõmustame koos, kui halvasti, nutame koos, me oleme Sulle olemas. Püüan märgata inimesi enda ümber ja jõudumööda toeks olla. Ema Teresa on öelnud ”kui

annad, anna parim”.

Olge kõik õnnistatud ja armastatud!

Milline on Sinu lemmik- või hetkel kõige südamelähedasem kirjakoht Piiblist?

See on apostel Pauluse kirjust roomlastele 8:31 „Kui Jumal on meie poolt, kes saab olla meie vastu?“

Küsimusi esitas Fred Raju.

Jumalateenistused

6. märts kell 10.

9. märts kell 10 Tartu praostkonna sinodi jumalateenistus. Jutlustab peapiiskop Urmas Viilma.

13. märts kell 10.

20. märts kell 10 palmipuudepäha.

24. märts kell 17 Suur Neljapäev.

25. märts kell 10 Suur Reede. kell 12 paastumaarjapäev ja küüditamise mälestuspäev.

27. märts kell 7 Kristuse ülestõusmise päeva liturgiline jumalateenistus. kell 10 ülestõusmispäha. kell 12 laste ja perede jumalateenistus. kell 16 missa (C. Gounod)

28. märts kell 10, teine ülestõusmispäha.

3. aprill kell 10.

25 aastat tagasi...

1991. aasta kevadel alustati Pauluse kirikus igal esmaspäeva õhtul kell 19 noorte jumalateenistuste pidamist.

Jumalateenistusi pidas Enn Auksmann, kes oli Pauluse kogudusega liitunud kaks aastat varem ning oli 1990. aastal asunud õppima Usuteaduse Instituuti.

Noorte jumalateenistusi peeti ka läbi suve kuni 1992. aasta maikuuni. Enn Auksmann, kes oli seni õpetaja Harald Tammuri juures praktikandiks, asus siis iseseisvale tööle Jõelähtme koguduses.

Osavõtjate arv noorte jumalateenistusel kõikus 3 ja 20 vahel. Põhiliselt oli tegu oma koguduse noortega.

Orelivesbrid

Vesper (Id 'õhtu') on õhtupalvus. Orelivesper on õhtupalvus orelimuusikaga:

N. 10. märtsil kell 18.15. Orelil Tartu Peetri koguduse organist Anneli Klaus.

N. 17. märtsil kell 18.15. Orelil Tartu Pauluse koguduse organist Anna Humal. Sissepääs tasuta.

Gounod' missa

Prantsuse helilooja Charles Gounod (1818–1893) on loonud muusika piduliku jumalateenistuse jaoks. Missa on jumalateenistus armulauaga. Ülestõusmispäeva õhtul on meil võimalus osa saada sellest muusikalisest jumalateenistusest, kus laulavad meie koguduse kammerkoor ja E STuudio koor.

Kontserdid

N. 10. märtsil kell 19.30 – ansambli Kõrsikud ja Tartu Neidudekoori Kurekell heategevuskontsert. Piletid 14 ja 10 eur.

L. 26. märts kell 19 Eesti Filharmoonia Kammerkoori kontsert. Dirigent Tõnu Kaljuste. Kavas: Arvo Pärt „Passio”. Piletid 15 ja 10 eur.

Pühapäevakool

Tunnid toimuvad laupäeviti kell 11.00:

2–4 aastased (Kai Kikkas)

5–6 aastased (Aino-Liisa Petolai)

I–II klass (Riina Org ja Annely Tubin)

III–V klass (Anu Seppa ja Auli Marta Humal)

VI–VIII klass (Katrin Luhamets)

Kell 12.30: kunstiring (Liive Koppel).

Koguduse elu nädala sees...

Piiblitunnid kolmapäeviti kell 17.00.

Taizé palvused neljapäeviti 17.30.

Noorteõhtud reedeti kell 19.00.

Leeritunnid esmaspäeviti kell 18.00. Veel on võimalik liituda. Tulla võivad nii ristitud kui ristimata inimesed. Leeripäeva on nelipühäl, 15. mail 2016.

Noorteansambel teeb proove ebaregulaarselt. Seetõttu palume uutel lauljatel endast märku anda kantseleis.

Kammerkoor teisipäeviti kell 18.15.

Naiskoor kolmapäeviti kell 18.15.

Lastekoor laupäeviti kell 10.00.

Piibliiringid:

P. 6. märts kell 11.45 (Juta)

E. 7. märts kell 17.00 (Liive)

R. 11. märts kell 18.00 (Aino)

E. 14. märts kell 17.00 (Liive)

N. 17. märts kell 18.30 (Anu)

P. 20. märts kell 11.45 (Juta)

E. 21. märts kell 17.00 (Liive)

R. 11. märts kell 18.00 (Aino)

E. 28. märts kell 17.00 (Liive)

N. 31. märts kell 18.30 (Anu)

P. 3. aprill kell 11.45 (Juta)

E. 4. aprill kell 17.00 (Liive)

R. 8. aprill kell 18.00 (Aino)

Raamatupood on avatud E-R 10-18, L 10-14 ja P 11.30-12.00.

Supiköök on avatud E-R 11-13 ja L 10-12:30

Kantselei on avatud tööpäeviti kell 10-14, laupäeviti kell 10-12, telefon 742 0258.

Liikmeannetusi (soovitav 1% aastasissetulekust) saab teha ülekandega (a/a 221005105336, saaja: EELK Tartu Pauluse kogudus) või kantseleis.